

Samen naar een inclusievere HKU

Advies & terugkoppelingsboekje n.a.v. de
co-creatie sessies. Vanuit het afstudeerproject:
De Kunst van het Begrijpen

***Geschreven en ontworpen door: Jana Wijnen
Student Design for Change and Innovation (Jaar 4)***

Wat houdt dit boekje in?

Dit boekje is een terugkoppelingsboekje en een adviesboekje n.a.v. de co-creatie sessies op 9, 14 & 22 april 2025 over het thema autisme (neurodivergentie).

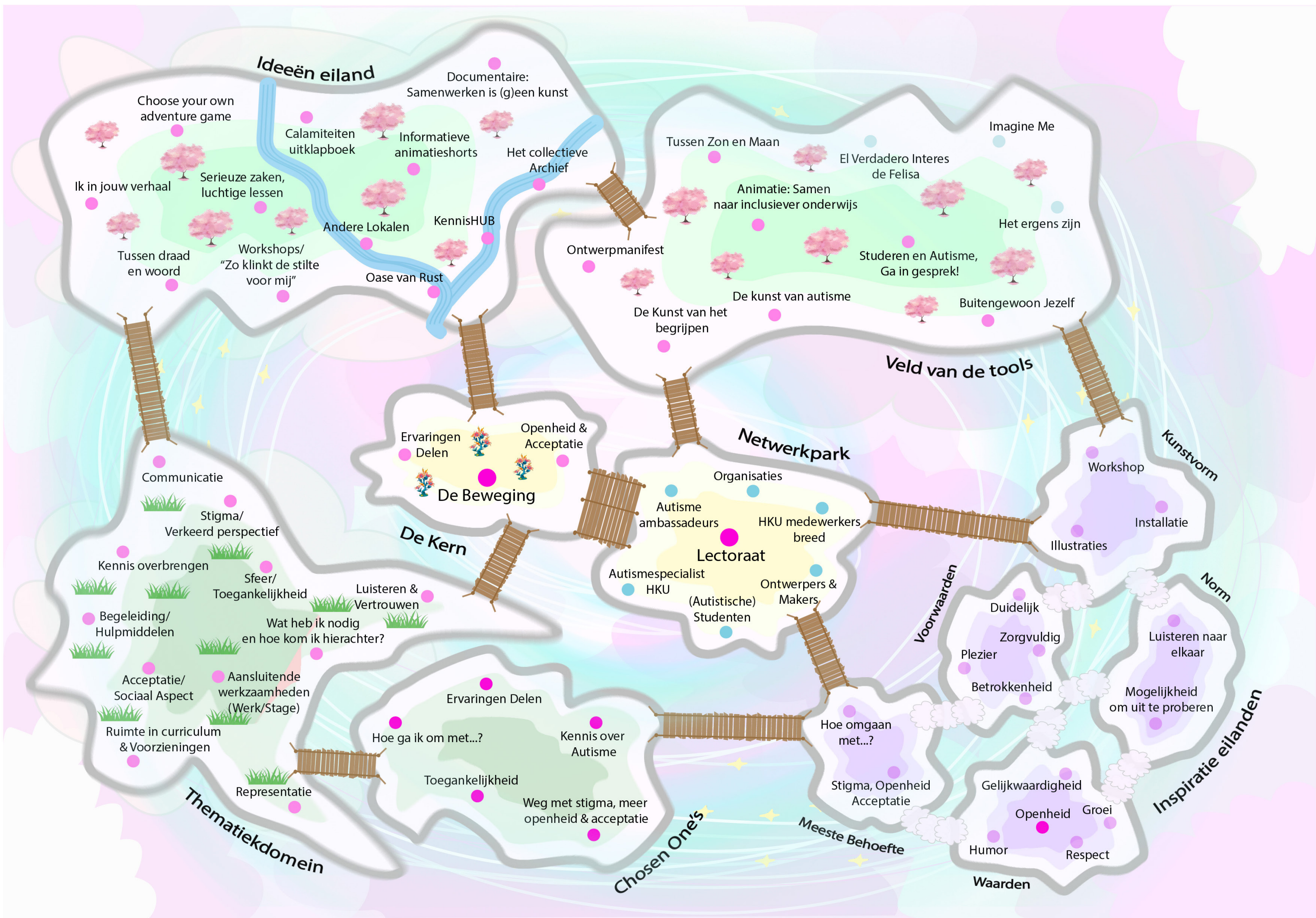
Deze sessies waren onderdeel van het afstudeerproject van mij en een samenwerking met het onderzoek van het lectoraat Critical Creative Pedagogies .

Deze co-creatie sessies waren bedoeld om samen de lastige thematieken en behoeftes rondom autisme in kaart te brengen, om hier vervolgens gezamenlijk ideeën voor te bedenken en ontwikkelen op schetsmatig niveau.

De deelnemers bestonden uit autistische studenten vanuit de 'lets Eten' community en HKU medewerkers (zoals docenten, tutoeren, werkplaatsmedewerkers, decanen, studentzaken, baliemedewerkers ect.). Ook nam Fabiola (de lector) deel aan een van de co-creatie sessies.

Het boekje geeft weer wat alle co-creaties sessie inhielden en wat we met elkaar ontworpen en besproken hebben. Zo is te zien welke activiteiten er waren en wat het doel van het elke sessie was.

Daarnaast is het ook een advies boekje, waarin ik mijn eigen visie vertel over wat ik denk dat er nodig is om de HKU autismevriendelijker te maken de komende jaren zodat er meer ruimte voor acceptatie en openheid kan ontstaan.

Sessie 1: Beleefwereld overbrengen & behoeftes ophalen

Voor HKU medewerkers

Tijdens de 1e bijeenkomst kwamen verschillende fragmenten/video's en ervaringen voorbij. Dit stond in het teken van een stukje autistische ervaringen overbrengen naar anderen. Hierdoor konden de deelnemers zich bij zichzelf afvragen: wat roepen deze fragmenten bij me op? En heb ik hierdoor een ander perspectief of een nieuw inzicht gekregen?

Voorbeelden hiervan zijn een videomapping verhaal over het maskeren van iemand, een kaartspel waarbij één persoon de (sociale) regels niet wist, of een luistertoets met zoveel achtergrondruis waardoor het onmogelijk was om deze te maken.

Met deze nieuwe inzichten ging iedereen hierna hun eigen behoeftes opschrijven op post-its, waarna we deze samen bespraken:

- Wat kom jij zelf tegen in het contact met autistische studenten?
- Waar loop jij tegenaan in het contact, en wat heb je nodig om jouw rol te kunnen vervullen?
- Heb jij goede voorbeelden waarin het wel lukte?

Het doel van deze sessie was het inzicht krijgen in de behoeftes en dilemma's die voorkomen bij HKU medewerkers, zodat we hierop in de volgende sessie kunnen brainstormen.

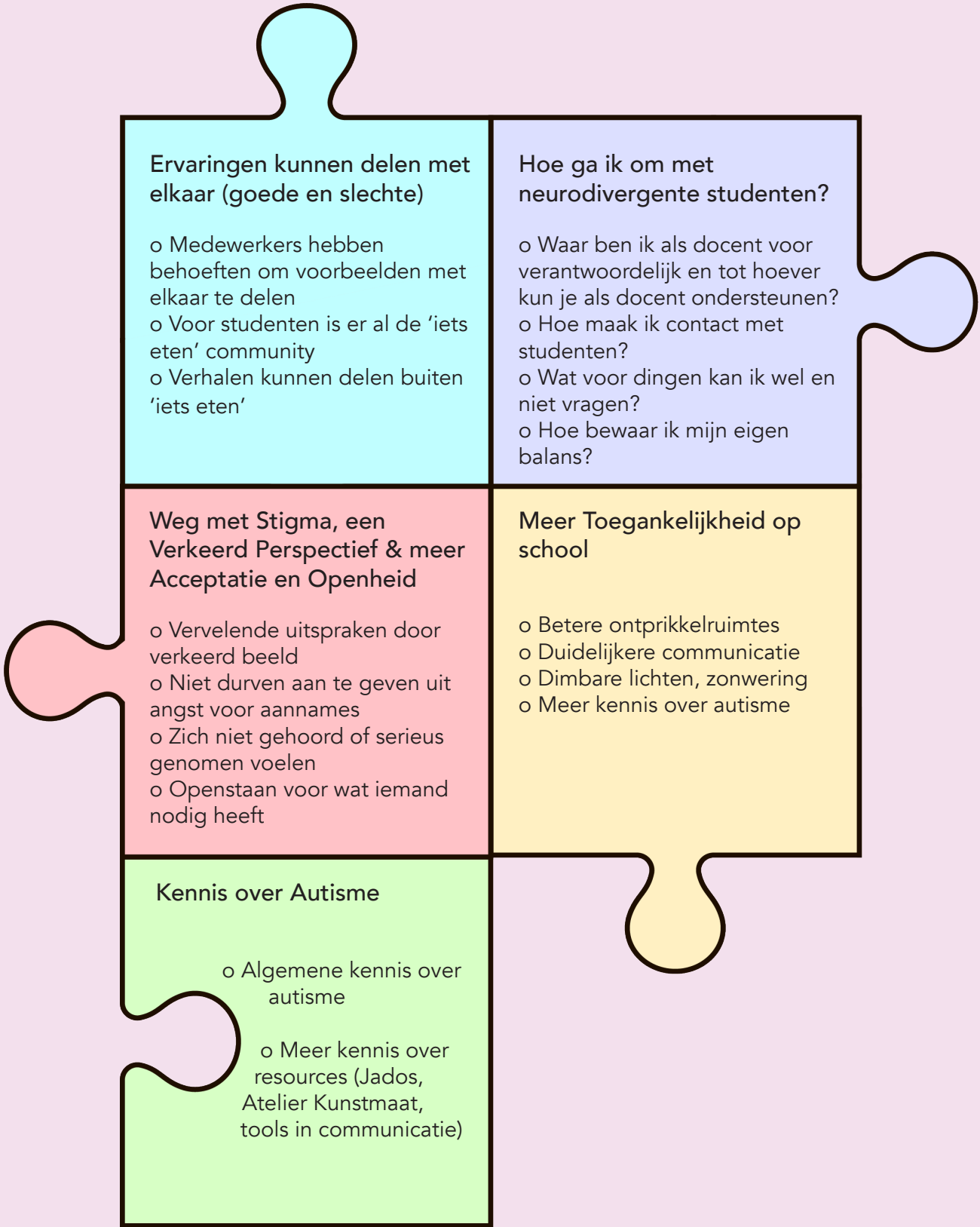
De 5 gekozen thema's

Dit zijn de 5 gekozen thema's naar aanleiding van de opgeschreven en benoemde behoeftes uit de eerste sessie. Er zijn natuurlijk meer thema's van belang, maar om de thema's voor sessie 2 behapbaar te houden zodat de deelnemers hiermee aan de slag konden, zijn deze 5 thema's gekozen.

Thema's

Dit zijn de thema's die naar voren kwamen vanuit mijn afstudeeronderzoek op het gebied van autisme/neurodivergentie binnen de HKU.

- Stigma/Verkeerd perspectief
- Kennis overbrengen
- Begeleiden/Hulpmiddelen
- Luisteren & vertrouwen
- Wat heb ik nodig en hoe kom ik hier achter?
- Aansluitende werkzaamheden (Stage & Werk)
- Sfeer/Toegankelijk
- Communicatie
- Acceptatie/Sociaal Aspect
- Representatie
- Ruimte in curriculum & Voorzieningen

Sessie 2: Ideeën brainstormen

Voor HKU medewerkers & autistische studenten

Tijdens de 2e bijeenkomst keken we gezamenlijk naar de behoeftes die naar voren zijn gekomen uit mijn afstudeeronderzoek en uit sessie 1.

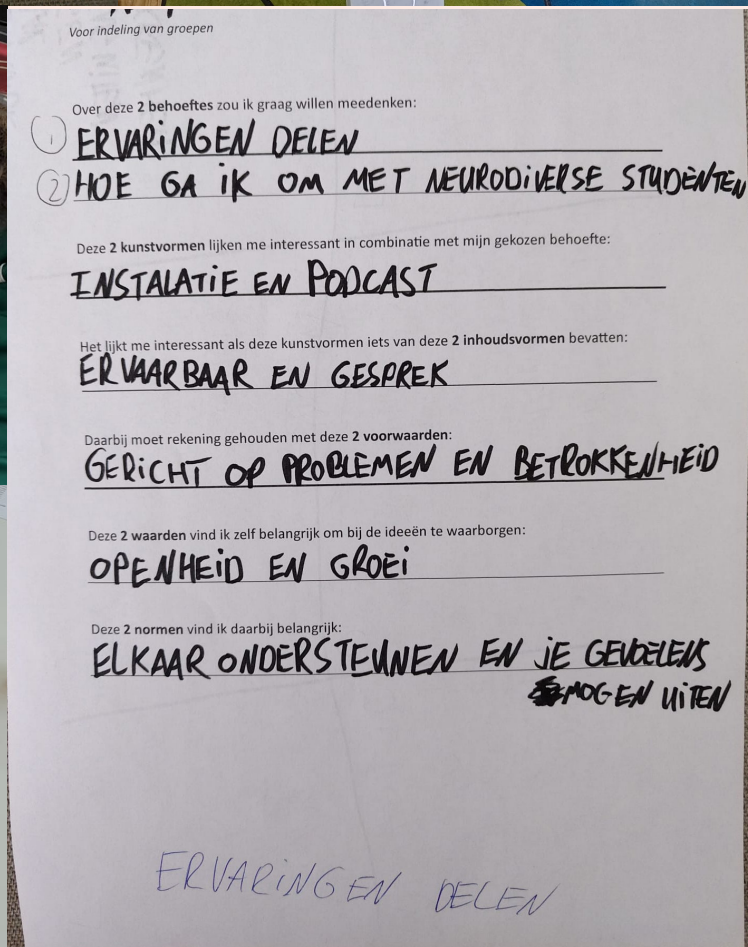
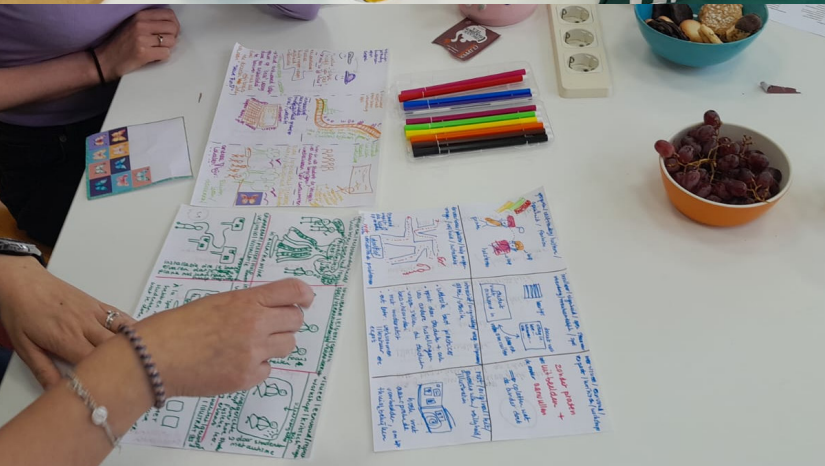
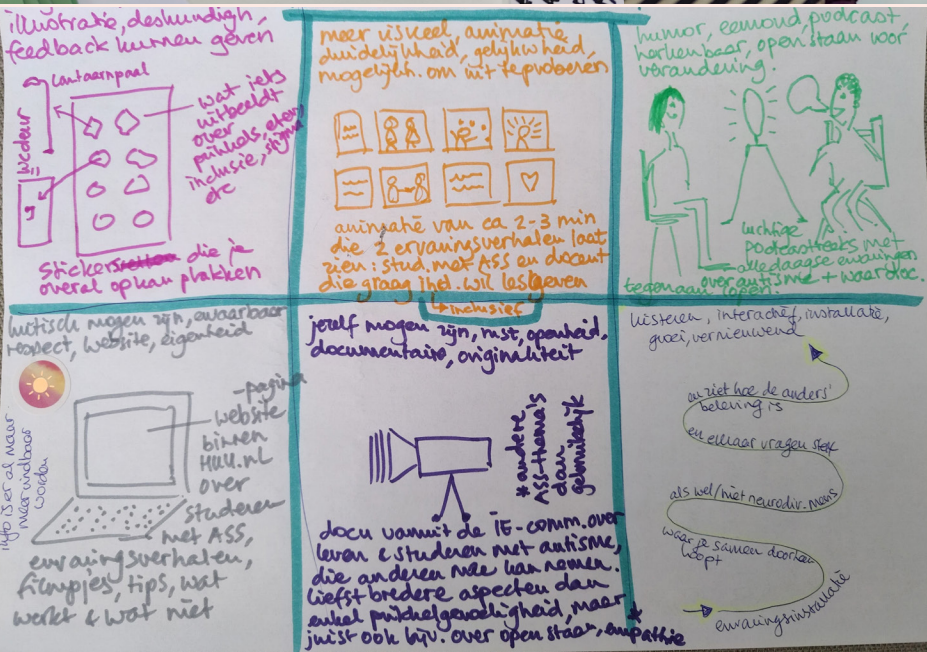
Om samen oplossingen te bedenken voor deze 5 gekozen thema's, werd een brainstormspel ingezet.

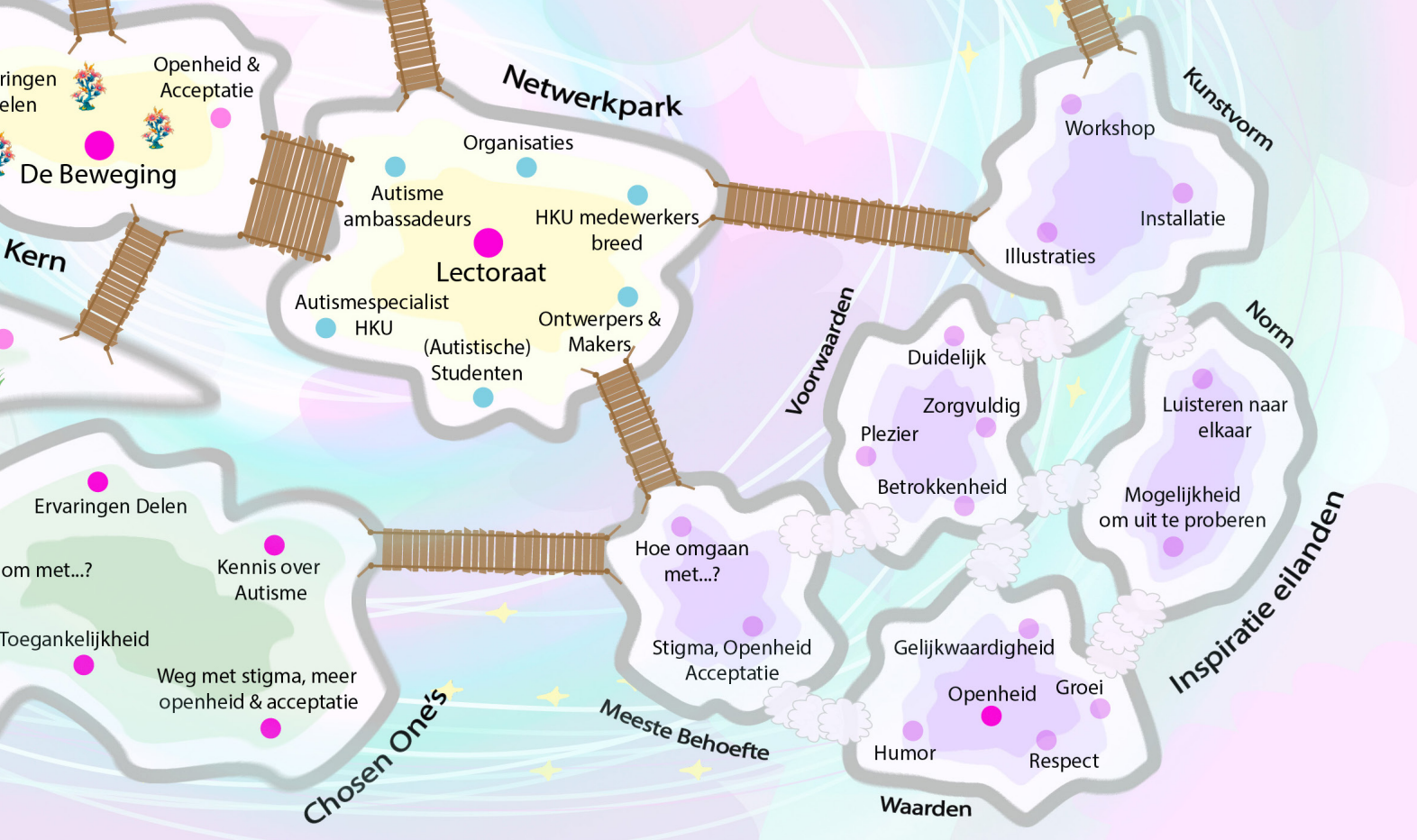
Stap 1 was het invullen van een template. Hierop kon je per categorie steeds 2 antwoorden kiezen uit een lijst. Belangrijk hierbij is dat ze 2 van de 5 thema's opschreven, waar ze graag over zouden meedenken.

De categorieën waren: Kunstvorm, Inhoudsvorm, Voorwaarde, Waarden en Normen.

Vervolgens werd iedereen in groepjes ingedeeld. Elk groepje kreeg een set kaarten op basis van de ingevulde antwoorden op hun template. Deze werden door elkaar geschud per categorie, waardoor er unieke combinaties ontstonden. Op deze combi's werden vervolgens ideeën geschetst. Je kreeg 3 minuten per ronde. Zo ontstonden er 6 unieke ideeën per persoon. De 3 beste ideeën per groep bespraken we samen en werden meegenomen naar de volgende sessie.

Het doel van deze sessie was om samen nieuwe ideeën en oplossingen te bedenken die aansluiten bij de liggende behoeftes. Om hierbij out of the box te kunnen denken werd dit brainstormspel hierbij ingezet.

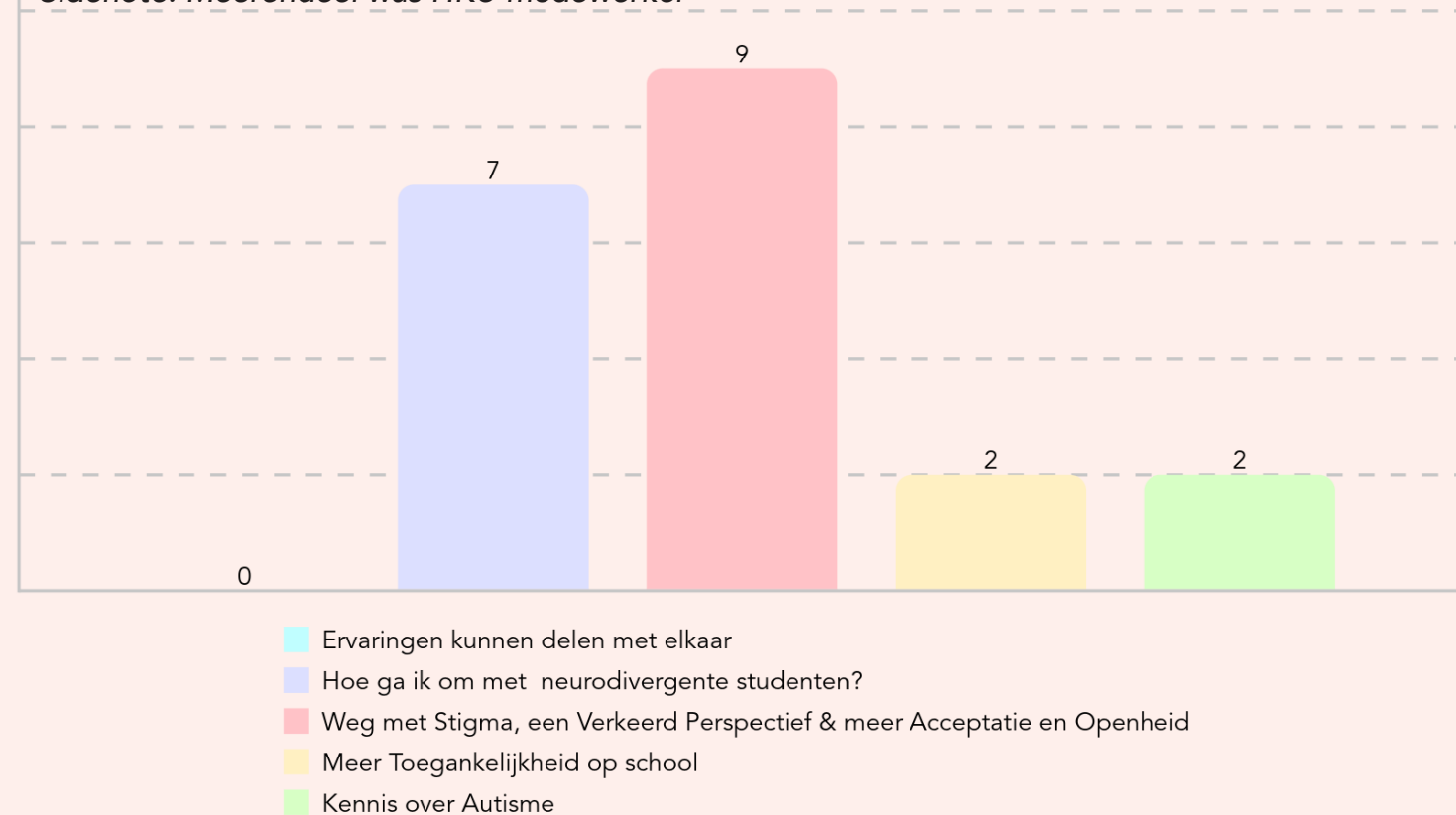

Uitslagen meest gekozen thema's

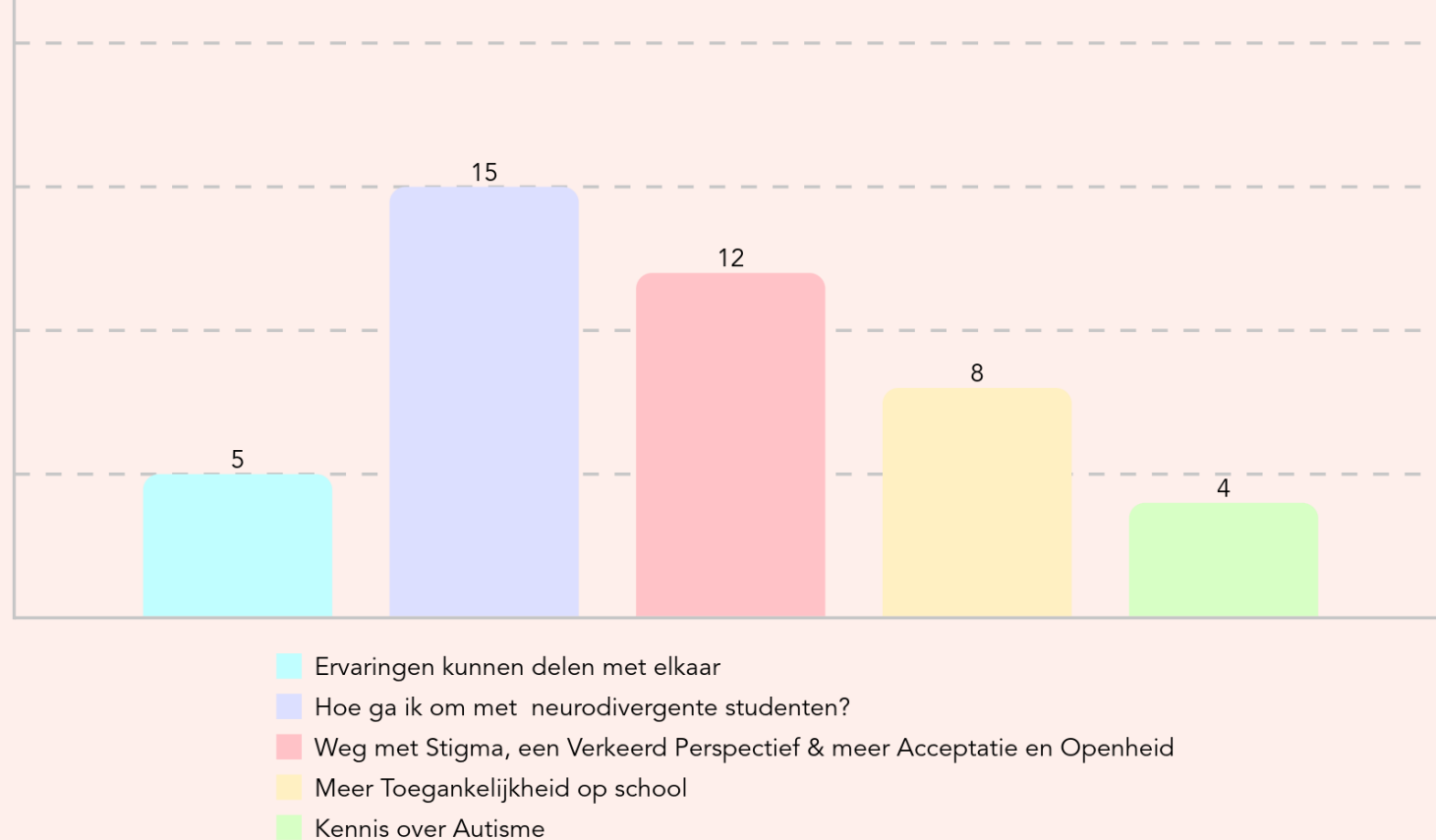
In deze grafieken zie je de meest gekozen thema's. Belangrijk om te weten is dat deze grafiek niet op basis is van meest belangrijke thema, maar op basis van bereidheid om mee aan te slag te gaan en urgentie.

Co-creatie sesie 2:

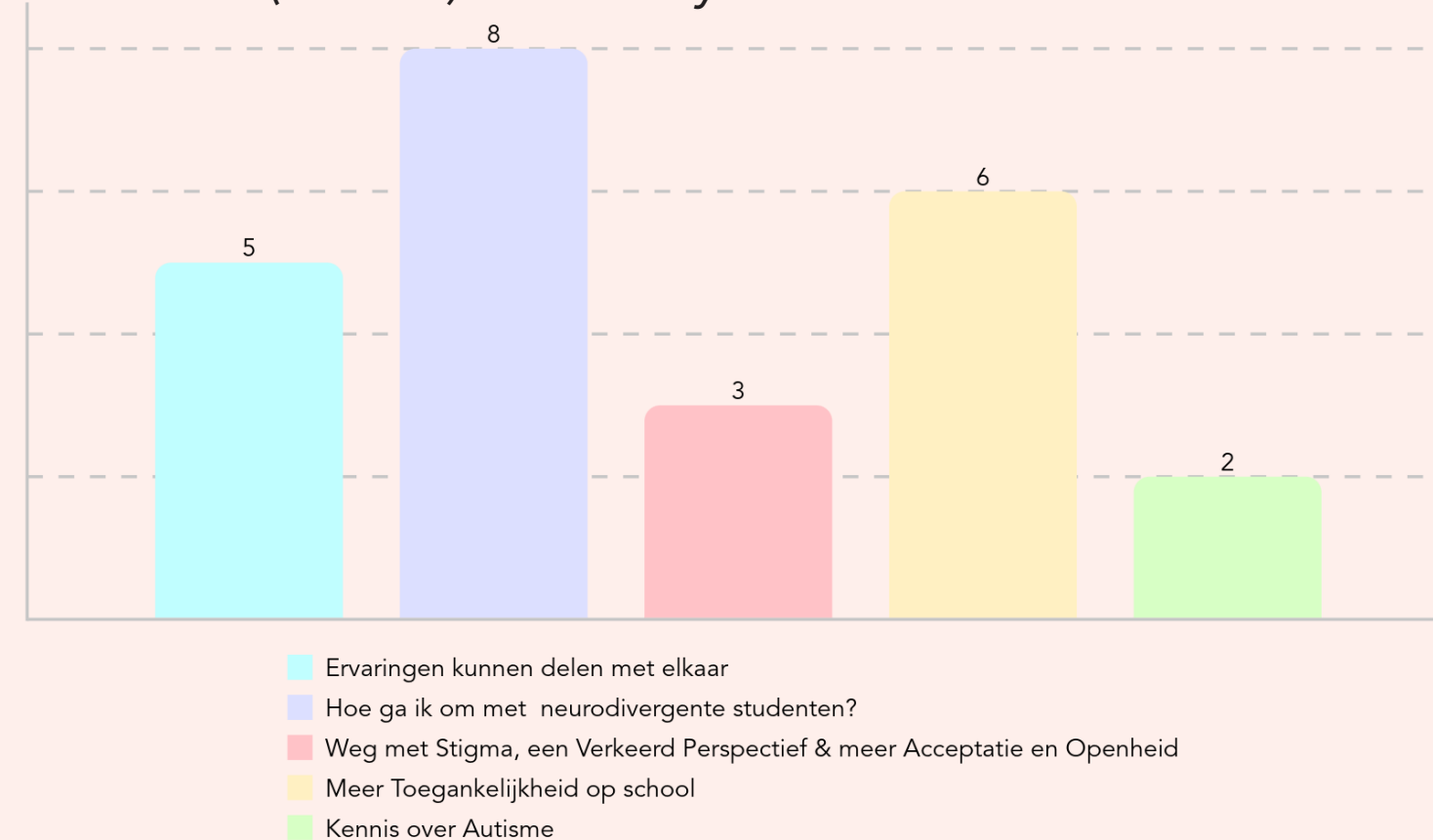
Sidenote: Meerendeel was HKU medewerker

Totaal:

'lets Eten' (autisme) Community HKU

Uitslagen meest gekozen...

In deze wordclouds zie je overzicht van de gekozen kunstvorm, inhoudsvorm, voorwaarden, waarden en normen. Zo krijg je ook een overzicht welke woorden vaker zijn gekozen door meerdere deelnemers.

Degene die er voor mij het meeste uitsprong was de norm 'Luisteren naar elkaar'. Deze werd door de helft (van de 12) deelnemers gekozen. Deze was het meest gekozen van alle opties (van alle onderwerpen).

De 12 bedachte ideeën

Deze zijn bedacht en uitgekozen na het brainstormspel. Elk team had een eigen categorie, maar het kan soms zijn dat ideeën op meerdere plekken voorkwamen. 1 categorie valt voor nu weg. Dat komt doordat we gelijke groepen wilde maken.

Ervaringen Delen

Documentaire 'Samenwerken is (g)een Kunst'

- o Omdat dit voor veel neurodivergente soms lastig kan zijn
- o Er worden ervaringen verteld op een respectvolle manier
- o Daarna ruimte voor een gesprek of feedback

Meer lezingen voor personeel: 'Serieuze Zaken, Luchtige Lessen'

- o Vaker lezingen voor personeel om zo meer betrokken te raken bij studenten
- o Met gebruik van vooral humor, waardoor meer informatie blijft hangen

Rollenspel: 'Ik in jouw verhaal'

- o Een Rollenspel gericht op problemen
- o Om meer respect en begrip voor elkaar in de omgang te brengen
- o Waarbij je ook de rollen omdraait zodat je in elkaars schoenen gaat staan om de andere kant een keer te voelen

Hoe ga ik om met neurodivergente studenten?

'Zo klinkt de stilte voor mij'

- o Een Workshop of installatie vanuit studenten over hoe de leeromgeving ervaren wordt.
- o Vooral visueel
- o "De docenten mijn brein laten ervaren"

Andere lokalen 'Buiten de standaard genaamd: klaslokaal'

- o Buiten of in andere ruimtes lesgeven.
- o Mee experimenteren welke ruimtes prettig zijn

Verhalende Stoffen: 'Tussen Draad en Woord'

- o Je hebt allemaal lappen stof waarbij iemand hieruit 1 tje kiest.
- o Deze persoon krijgt dan een eigen associatie met waarom die die stof uitkiest. Diegene vertelt daar dan over.
- o De ander luistert en gaat die stof dan om het lichaam draperen.
- o Je leert naar de ander te luisteren, maar ook je eigen associaties te verwerken.

Kennis over Autisme

Informatieve animatieshots: 'Autisme in beeld'

- o Een serie informatie geanimeerde video's over autisme. Elke short kan over een ander thema gaan. Een soort 2 voor 12 idee, waarbij het een open ideeën box is voor studenten.
- o Je kan het als een soort keuzemodule gebruiken in het onderwijs waar bij studenten zich kunnen aanmelden om die te gaan animeren.
- o Delen op de schermen van de HKU, online of op sociale media.

Website om alles samen te brengen 'Kennishub HKU'

- o Een plek op de HKU-website waar alle verzamelde kennis op staat. Aangezien er al heel veel kennis is en deze ook aangevuld kan worden
- o Mogelijk ook vragen opstellen aan bijvoorbeeld een community

Rust Tuintje: 'Oase van rust'

- o Een tuin bij school waar mensen zich even kunnen terugtrekken in een soort groene oase.

Toegankelijkheid

Calamiteiten uitklapboek: 'Verhalen die Verbinding Creëren'

- o Uitklapboek met ervaringen neurodivergente studenten

Choose your own adventure spel: 'Iedereen stuurt mee'

- o Een spel waar je met meerdere spelers een animatie kan besturen
- o Je moet erbij samenwerken om een opdracht te voltooien

Groeiende publicatie 'Het Collectieve Archief'

- o Een publicatie die groeiend is: je kan steeds iets toevoegen eraan
- o Het delen van al die ervaringsverhalen op 1 plek.
- o (Vorm? Digitaal of anders?)

Sessie 3: Testen & Verder ontwikkelen

Voor HKU medewerkers & autistische studenten

De 3e bijeenkomst bestond uit 2 delen.

Het eerste deel was een inspiratie expo. Hierbij lagen diverse werken/tools/hulpmiddelen die met autisme te maken hebben. Sommige als gespreksondersteuning en andere meer voor erkenning. Hierbij waren ook nieuwe prototypes aanwezig die in ontwikkeling zijn.

Hierdoor kreeg iedereen inzicht in de tools die er al bestaan, waarbij iedereen feedback kon geven of deze ook aansluiten in de praktijk. Dit hielp ook om inzicht te krijgen in welke middelen goed aansluiten en waarom, en hoe de prototypes mogelijk verder ontwikkeld kunnen worden.

Daarna volgde hun eigen expositie. Hierbij konden ze kiezen uit 1 van de 12 ideeën uit sessie 2, om vervolgens dit verder uit te werken. Denk hierbij aan: "hoe zou dit er uit kunnen zien, welke voorwaarden zijn hierbij belangrijk, wat moet er wel of niet in, waar komt dit terecht?" Dit werd gedaan in groepjes op basis van overeenkomende keuze/thema. De eerdere inspiratie expo kon hiervoor als inspiratie gebruikt worden. Daarna presenteerden we alle ideeën aan elkaar en was er ruimte voor gesprek.

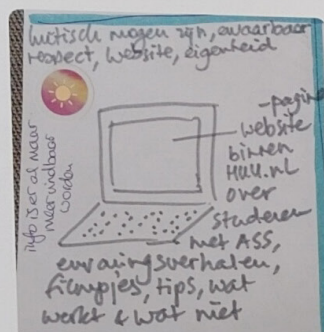
Het doel van deze sessie was het inzicht krijgen in welke type ideeën urgent zijn of voorkeur hebben. Daarnaast is het belangrijk om na te denken over wat belangrijk is om te overwegen bij zo'n idee. Daarnaast was het samen co-creëren van deze ideeën zeer belangrijk.

5

Informatieve animatieshorts: 'Autisme in beeld'

- o Een serie informatie geanimeerde video's over autisme. Elke short kan over een ander thema gaan. Een soort 2 voor 12 idee, waarbij het een open ideeën box is voor studenten.
- o Je kan het als een soort keuzemodule gebruiken in het onderwijs waarbij studenten zich kunnen aanmelden om die te gaan animeren.
- o Delen op de schermen van de HKU, online of op sociale media.

MONDAY

Website om alles samen te brengen 7 'Kennishub HKU'

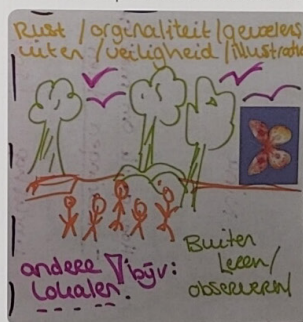
- o Een plek op de HKU-website waar alle verzamelde kennis op staat. Aangezien er al heel veel kennis is en deze ook aangevuld kan worden.

TUESDAY

Andere lokalen

'Buiten de standaard genaamd: klaslokaal'

- o Buiten of in andere ruimtes lesgeven.
- o Mee experimenteren welke ruimtes prettig zijn

TOEGANKELIJKHEID

2

Verhalende Stoffen: 'Tussen Draad en Woord'

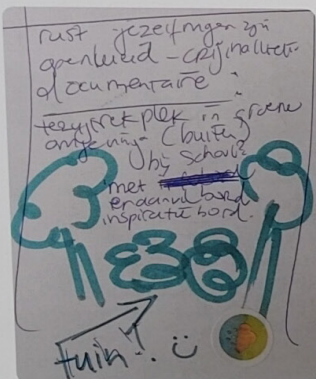
- o Je hebt allemaal lappen stof waarbij iemand hieruit 1tje kiest.
- o Deze persoon krijgt dan een eigen associatie met waarom die die stof uitkiest. Diegene vertelt daar dan over.
- o De ander luistert en gaat die stof dan op het lichaam draperen.
- o Je leert naar de ander te luisteren, maar ook je eigen associaties te verwerken.

KENNIS OVER AUTISME

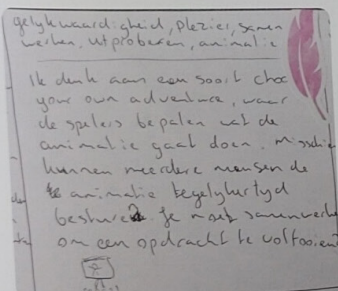
Rust Tuintje: 'Oase van rust' 5

- o Een tuin bij school waar mensen even kunnen terugtrekken in een soort groene oase.

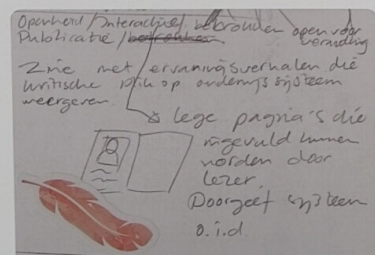
THURSDAY

DE 12 IDEEËN VAN CO-CREATIE SESSIE 2

Choose your own adventure spel: 'Iedereen stuurt mee' 1

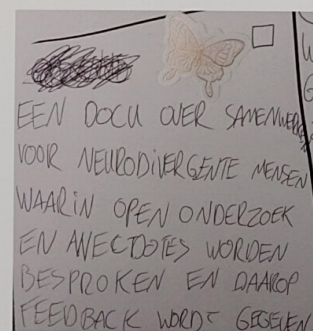
- o Een spel waar je met meerdere spelers een animatie kan besturen
- o Je moet erbij samenwerken om een opdracht te voltooien

10

Groeiende publicatie 'Het Collectieve Archief'

- o Een publicatie die groeiend is: je kan steeds iets toevoegen eraan
- o Het delen van al die ervaringsverhalen op 1 plek.
- o (Vorm? Digitaal of anders?)

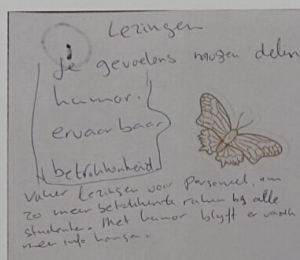
Documentaire 'Samenwerken is (g)een Kunst' 9

- o Documentaire over samenwerkingsopdrachten, omdat dit voor veel neurodivergente soms lastig kan zijn.
- o Er worden ervaringen verteld op een respectvolle manier
- o Daarna ruimte voor een gesprek of feedback

ERVARINGEN UITWISSELEN

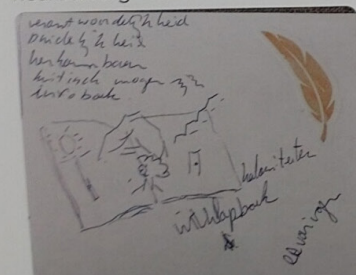
Meer lezingen voor personeel 5 'Serieuze Zaken, Luchtige Lessen'

- o Vaker lezingen voor personeel om zo meer betrokken te raken bij studenten
- o Met gebruik van vooral humor, waardoor meer informatie blijft hangen

SUNDAY

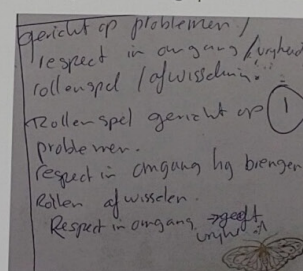
Calamiteiten uitklapboek: 'Verhalen die Verbinding Creëren' 2

HOE GA IK OM MET NEURODIVERGENTE STUDENTEN

Rollenspel: 'Ik in jou verhaal' 1

- o Een Rollenspel gericht op problemen
- o Om meer respect in omgang met elkaar te brengen
- o Waarbij je ook de rollen gaat omdraaien zodat je in elkaars schoenen gaat staan om de andere kant een keer te voelen, zodat je meer begrip voor elkaar kunt krijgen.

1.

Manifest voor Inclusieve Toetsing
Een handleiding voor inclusievere toetsing en opdrachten.

2.

De Kunst van Autisme
Een video met interviews over werk dat door autisten gemaakt is.

De kunst van het begrijpen
Visualisaties over wat er in iemands autistisch hoofd gebeurt.

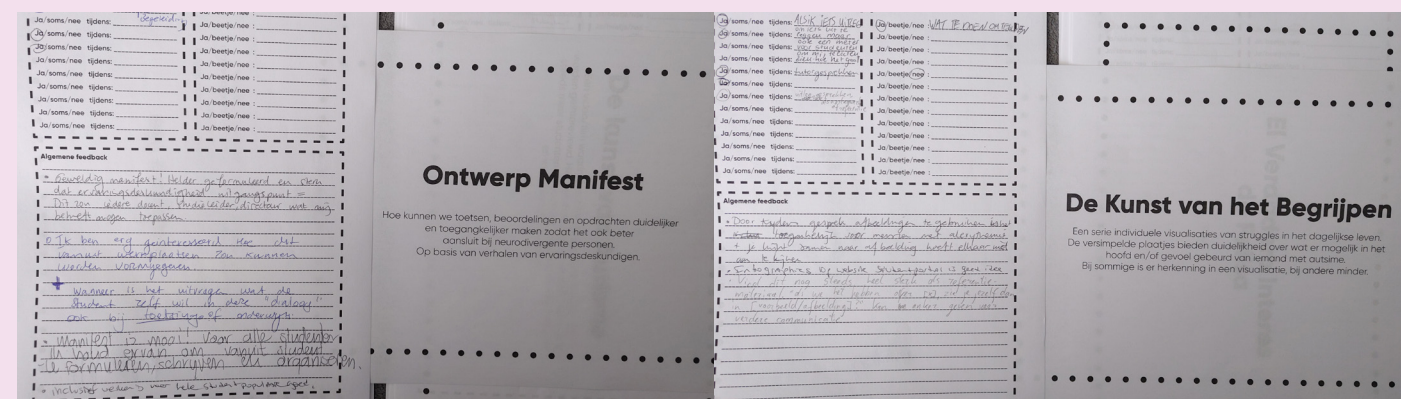

Buitengewoon Jezelf
Een gesprekstool over genderidentiteit en autisme.

Inspiratie Expo

Deze lijst reflecteert hoeveel (positieve) feedback er gegeven werd per hulpmiddel/kunstwerk/tool. Dit betekent niet dat sommige werken niet of minder effect zouden hebben, maar dat bepaalde werken meer aansluiten bij de huidige vragen en behoeftes.

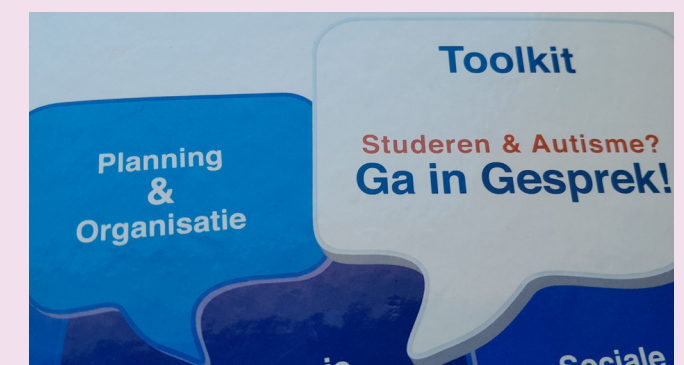
Sommige tools zijn prototypes in ontwikkeling en andere zijn bestaande hulpmiddelen over kunstwerken die gaan over autisme.

4.

Tussen Zon en Maan
Een handleiding om een gesprek in te richten.

Studeren en Autisme, Ga in gesprek!
Een gesprekstool over studeren en autisme.

De 4 uitgewerktere ideeën

Van de 12 bedachte ideeën zijn er 4 verder uitgewerkt in sessie 3. Soms is het een combinatie van 2 ideeën, omdat deze bijvoorbeeld veel op elkaar lijken.

Workshops over autistische belevingen

(Zo klinkt de stilte voor mij, Tussen draad en woord)

- o **Zintuiglijke belevingsopdracht:**
Neurotypische en neurodivergente mensen beschrijven wat ze horen, zien, ruiken, voelen in eenzelfde situatie.
- o **Stoffen- en textuurinstallatie ("stof-idee"):**
Tafels met diverse stoffen en beschrijvingen van hoe ze aanvoelen; prikkel gevoeligheid ervaren op verschillende momenten.
- o **Belevingscircuit voor Autismeweek:**
Interactieve ervaring waarin bezoekers zintuiglijke overbelasting en prikkel verwerking ervaren. Onderdeel van een bredere voorlichtingscampagne.
- o **Ruimteanalyse met "zenuwstelsel"-netwerk:**
Idee om werkplekken/lokalen in kaart te brengen op basis van prikkelbelasting met als doel bewustwording en praktische verbetering.

Kennisvoorziening

(KennisHub HKU, Het collectieve Archief)

- o **Centrale kennisplek:**
Behoeft aan één overzichtelijke plek met informatie over omgaan met neurodivergentie en diversiteit. Een verzamelpunt voor inzichten, tools en inspiratie, gericht op inclusie in onderwijs en werkomgeving.
- o **Ervaringsverhalen:**
Ervaringsverhalen als leerbron en als middel om mensen bewust te maken van verschillende ervaringen en hoe ze elkaar kunnen ondersteunen.
- o **Inclusieve aanpak:**
Niet alleen kennis, maar ook praktische handvatten voor een inclusieve houding en benadering van studenten en collega's.
- o **Toegankelijke informatie:**
Huidige systemen zoals het studentenportal zijn soms onduidelijk; er is behoefte aan een duidelijke, centrale, overzichtelijke plek voor informatie.
- o **Brede kijk op diversiteit:** Diversiteit gaat verder dan neurodivergentie; ieder brein is anders en taalgebruik vraagt om zorgvuldige afstemming.

Lezingen: The Moving Motion of Empathy

(Serieuze zaken, luchtige lessen)

- o **Interactieve empathie-ervaring:**
Delen van persoonlijke ervaringen om empathie te versterken en stereotypen over neurodivergentie te doorbreken.
- o **Autisme-expositie:**
Bezoekers ervaren autisme via interactieve installaties om bewustzijn en begrip te vergroten.
- o **(Verplichte) buitenschoolse deelname:**
Minimaal vier activiteiten per jaar (lezingen, expo's, performances) om empathie en maatschappelijke betrokkenheid te stimuleren.
- o **Performanceavond/culturele uitwisseling:**
Creatieve expressie rond thema's als diversiteit en autisme bevordert onderlinge verbinding.
- o **Flexibele roosters voor medewerkers:**
Meer ruimte en compensatie voor inzet buiten reguliere werktijden, ter ondersteuning van maatschappelijke en educatieve initiatieven.

Rust- en Belevingsruimtes

(Buiten de standaard genaamd: klaslokaal, Oase van Rust)

- o **Mobiele stilleruimtes:**
Verplaatsbare cabines voor 1–3 personen, geschikt voor rust, meditatie of geconcentreerd werken. Flexibel inzetbaar binnen en buiten het gebouw.
- o **VR-zintuigbeleving:**
Virtuele omgevingen zoals bos, zee of bergen helpen gebruikers ontspannen. Instelbaar op persoonlijke voorkeuren qua geluid, geur en beeld.
- o **Groene stilleruimte:**
Natuurlijke plek, zoals een tuin, voor ontspanning of gezamenlijke activiteiten zoals tuinieren. Bevordert rust, focus én verbinding met anderen.
- o **Geurbeleving:**
Rustruimtes verrijkt met natuurlijke geuren (zoals mos of zeezout). Bezoekers kiezen zelf wat bijdraagt aan hun ontspanning en welzijn.
- o **Slaap-/ontspanningspods:**
Comfortabele, geluidsarme cabines voor een powernap of rustmoment. Ideaal voor herstel in een drukke leer- of werkomgeving.
- o **Samen tuinieren:**
Groenprojecten (tuin/kas) waar mensen samen werken én tot rust komen. Stimuleert samenwerking en biedt een laagdrempelige rustplek.

Mijn advies

De ontwerpvraag waarmee ik dit onderzoek in ging, was:

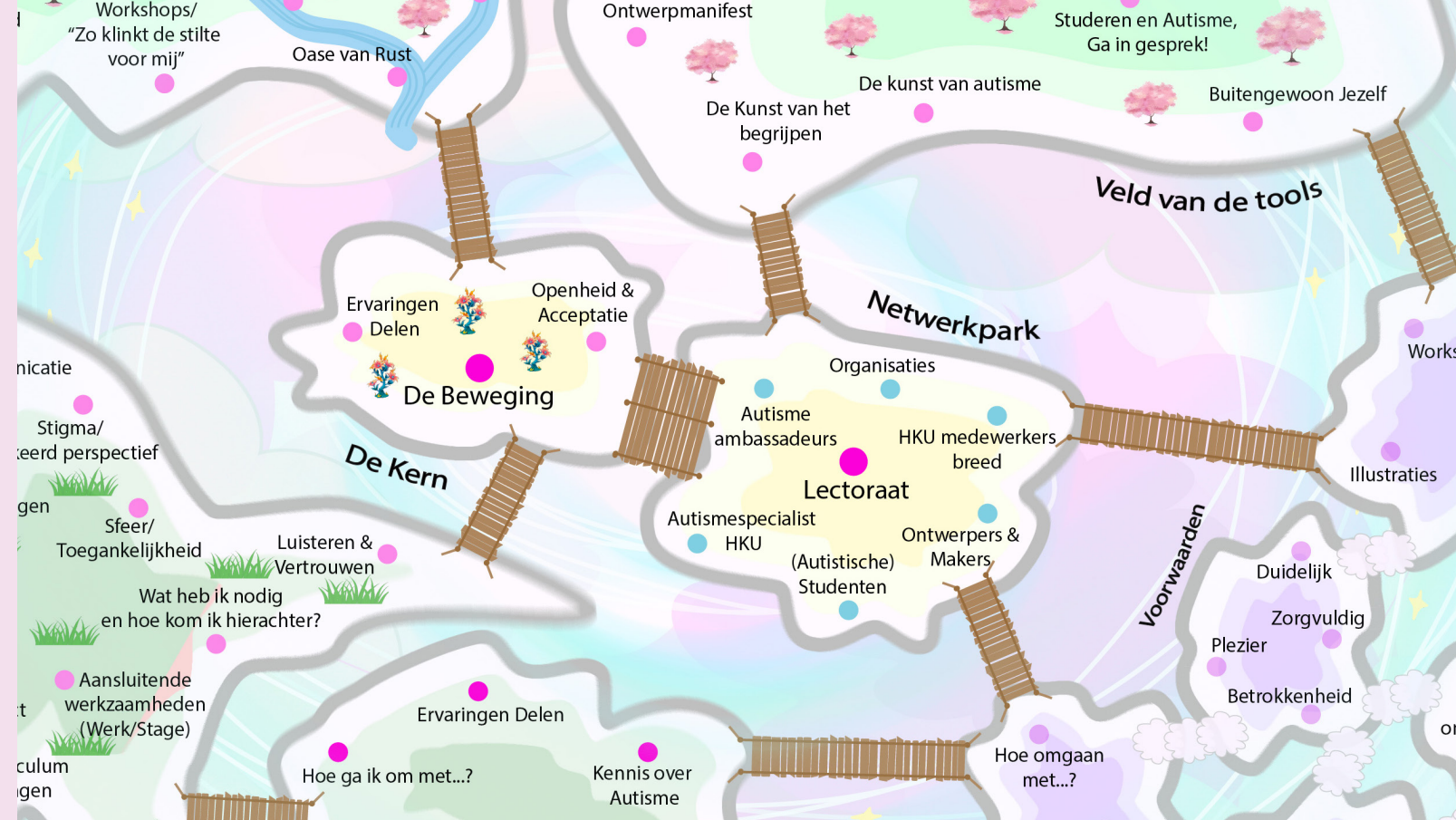
Hoe kunnen we meer begrip en acceptatie creëren voor autistische/neurodivergente studenten?

Een van mijn subdoelen daarin is om een vorm te bedenken waarin de persoonlijke ervaringen en opgehaalde kennis van autistische studenten van de afgelopen jaren verspreid kunnen worden. Voor mij is deze ontwerpvraag dan ook niet een die gehaald kan worden binnen 1 jaar. Begrip en acceptatie kost tijd. Vandaar dat ik met dit project een beweging wil opzetten in de juiste richting. Ik zie de kans op succes niet in 1 onderdeel, maar in meerdere onderdelen die samen ervoor zorgen dat autistische studenten zichzelf durven te zijn en durven aan te geven als er wat is of als ze iets nodig hebben, en dat hier de tijd en ruimte voor is. Daarbij hebben de medewerkers ondersteuning nodig om dit goed te laten verlopen en ook zichzelf niet overvraagd worden. Het moet voor beide kanten werken.

De beweging voortzetten

Om deze beweging voort te zetten, zie ik kansen bij een combinatie van alle projecten die op dit moment gaande zijn of die gecreëerd kunnen gaan worden.

Op dit moment zijn er al verschillende tools in de maak vanuit verschillende schools op de HKU en verschillende functies. Ik denk dat het belangrijk is dat er een persoon/groep/organisatie gevormd wordt die een overzicht houdt van al deze projecten en hierbij ondersteund om hun project tot een goed eindwerk te brengen. Ook belangrijk om over na te denken hierbij is het hoe te verspreiden van deze werken: wie heeft hier baat bij of waar komt het tot zijn recht?

Het is belangrijk om te blijven luisteren naar elkaars behoeftes, ideeën en initiatieven van onze ontwerpers en makers om deze beweging te laten stromen voor een inclusievere HKU leeromgeving en mogelijk later ook naar de buitenwereld.

Het realiseren van de bedachte ideeën

De ideeën die veel stickers hebben gekregen van de 12 zijn naar mijn idee:

- **Laagdrempelig**
- **Meteen toepasbaar**
- **Minder spannend**
(Zoals dat je niet weet wat er gaat gebeuren)
- **Vragen weinig vermogen van jezelf**
(Je hoeft er niet veel over na te denken)

Het op dit moment meest urgente idee dat uitgewerkt zou moeten worden is de **KennisHUB HKU**. Er is ontzettend veel behoefte aan een plek waar allemaal kennis ontstaat over autisme, over begeleiding, tips en ervaringen van autistische studenten zelf, een verzamelplek voor alle tools/kunstwerken die er zijn. Hoe dit er uit moet zien en waar dit moet komen moet nog over nagedacht worden.

Qua netwerk zou ik hiervoor de HKU decanen benaderen omdat zij hier iets in het ontwikkelen zijn en Janneke Berendsen (Tutor Games) omdat zij zich hier veel in verdiept heeft. Ook kan de mediatheek hier mogelijk een rol hierin spelen.

Vervolgens zie ik veel belangstelling voor het **Manifest voor inclusieve toetsing** van Milo van der Maaden. Veel medewerkers en docenten hebben hier veel baat bij omdat de informatie duidelijk, snel en overzichtelijk is. Omdat de informatie ook is aangevuld met ervaringsdeskundigen, maakt dit de tips in het manifest extra sterk. Dit prototype kan mogelijk met ondersteuning verder uitgewerkt worden. Hiervoor kan Milo verder benaderd worden.

Het andere prototype **De kunst van het begrijpen** slaat ook aan bij veel studenten en docenten. De meeste visualisaties over overprikkeling, overzicht, context ect. zijn herkenbaar en simpel afgebeeld, waardoor dit gesprekstof zou kunnen vormen. Ook het kunnen uitleggen wat er op bepaalde momenten in je hoofd gebeurt via zo'n visualisatie werkt erg goed. Deze hoeft verder alleen nog aangevuld te worden met tekst over bijvoorbeeld wat iemand kan doen om te helpen. Dit kan ikzelf (Jana) uitwerken.

Deze prototypes zijn snel uitvoerbaar en zouden redelijk snel verspreid kunnen worden, mogelijk volgend schooljaar. Dat maakt ook dat deze 2 prototypes, naast de positieve reacties een hogere prioriteit geef, net als de KennisHUB HKU.

Voor alle andere bestaande tools zou vooral een plek moeten zijn waar deze hulpmiddelen vindbaar zijn, zodat een student of medewerker deze kan inzetten wanneer er een hulpvraag is. De KennisHUB zou hiervoor een plek kunnen zijn.

Het laatste idee wat ik als urgent zie, maar misschien wat meer tijd nodig heeft, is de behoefte voor andere lokalen om les in te krijgen en rustgevende plekken. **Oase van Rust** beschrijft hoe prettig het is om bijvoorbeeld een tuintje te hebben waar je je even in kan terugtrekken. Daarnaast is er behoefte om misschien zelfs buiten les te krijgen of om te experimenteren met ruimtes door te ervaren welke ruimtes prettig zijn of juist niet. Dit zou samen met autistische studenten ontworpen kunnen worden. Qua netwerk zou ik mogelijk Sterre van Harskamp (mediatheek) benaderen en iemand die over de fysieke locatie gaat op de HKU.

Andere ideeën

Er zijn ook nog andere ideeën die veel stickers hebben gekregen, die vooral een onderdeel kunnen zijn van de grotere beweging.

Er kunnen workshops ontwikkeld worden die bijvoorbeeld uitgevoerd kunnen worden tijdens speciale bijeenkomsten of een autisme infodag op de HKU. De workshop **'Zo klinkt de stilte voor mij'**, over hoe de leeromgeving ervaring wordt, of **'Tussen draad en woord'**, over je eigen associaties creëren met verschillende texturen stof, zouden hiervoor geschikt kunnen zijn. Zo kunnen we van elkaar leren op een creatieve manier en krijgen medewerkers hopelijk nieuwe inzichten en handvaten. (Alumni) studenten zouden dit mogelijk kunnen oppakken.

Een documentaire over **'Samenwerken is (g)een kunst'** kreeg ook veel stickers. Zo kun je namelijk op een makkelijke manier toch een blik krijgen in de autistische leefwereld waar deze student tegenaan lopen. Zo kunnen ervaringen verteld worden op een respectvolle manier, en is er (achteraf) ruimte voor gesprek.

Deze verschillende kunstvormen en workshops zouden ook nog terug kunnen komen in bijvoorbeeld Lezingen (**Serieuze Zaken, Luchtige Lessen**).

Hierdoor kunnen we elkaar op een sociale manier ondersteunen en meer betrokkenheid te ontwikkelen. Dit zou ook op een humoristische manier kunnen, zodat de informatie beter soms blijft hangen.

Wat gaat er nu actief gebeuren?

Als eerste heb ik goed nieuws. Er wordt op dit moment onderzocht of er iets vergelijkbaars als 'lets Eten' opgezet kan worden. Hier is duidelijk behoefte aan. Veel medewerkers hadden veel vragen over individuele situaties en hoe ze hier mee om moesten gaan. Medewerkers (neurotypisch en hopelijk ook neurodivergent) kunnen dan met elkaar en met de lets Eten community in gesprek gaan over studeren met autisme.

Het **Manifest voor inclusieve toetsing** en **De kunst van het begrijpen** gaat verder in ontwikkeling, met de hoop dat dit voor het begin van het nieuwe schooljaar af is en gedeeld kan worden met elkaar.

De andere ideeën heb ik besproken met Claudia (autisme-specialist HKU) en Judith (die deels bij het lectoraat Critical Creative Pedagogies werkt) en hierin mijn advies gegeven. Ook deel ik dit advies advies/terugkoppelingsboekje met het lectoraat met advies over wie te benaderen voor welk idee. Dat betekent dat de ideeën en adviezen op dit moment bij het lectoraat liggen en dat deze (of een gedeelte) via hun uitgezet kunnen worden.

Daarbij wil ik vooral aanmoedigen om met collega's over autisme te blijven praten en om ook actief projecten te blijven ontwikkelen. Zo blijft de beweging namelijk stromen waardoor we uiteindelijk meer acceptatie en openheid rondom autisme kunnen creëren en zo een steeds inclusievere HKU omgeving krijgen.

